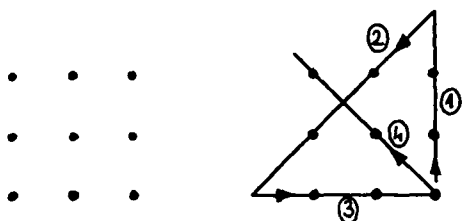

9. Kösd össze a következő kilenc pontot négy egyenessel úgy, hogy közben ne emeld fel a ceruzádat!

Szintén pontok összekötéséről van szó, de síkbeli gráf, mert a pontok összekötése során itt is újabb csúcspontok keletkeztek, a síkbeli gráf pedig olyan geometriai alakzat, amelyben bizonyos pontok össze vannak kötve egymást nem metsző vonalakkal.

Tanítói munkánk során célszerű adott esetben eszköz segítségével megoldatni a feladatok egy részét. A munkaeszköz használatával minden tanuló egyénileg szerez tapasztalatot, majd a megoldást közösen – később önállóan is – képes lesz a matematika nyelvére lefordítani. Ugyanakkor a tanító az ellenőrzéskor szinte egyszerre láthatja az egész osztály munkáját. Értékelése így konkrét lesz, tehát tanító, tanuló tudja, mi a tennivaló. Tapasztalataink azt mutatják, hogy kevésbé reális a munkaeszközzel megoldott feladat érdemjeggyel történő értékelése. Ez nyilvánvaló, hiszen a tanulóknak több ideje van a megoldásra, tehát a szomszéd „gondolatmenetének” lemásolására is. Így nem az egyéni teljesítményt értékelnénk.

TÓTH JÁNOS
Homokszentgyörgy

Napközis foglalkozások szabad időben

A napközis gyermeknek a szabad idő tevékenység nagyon sok örömet adhat. De a szabad idő foglalkozások nemcsak megszépítik, nemcsak otthonossá teszik a napközisek életét, hanem elmélyítik, gazdagítják a tanórákon szerzett ismereteket, teljesítménnyé alakíthatja tudásukat, és – az együttes munka, játék során – növelik bennük az összetartozás érzését. A foglalkozások közül kiemelten idesorolom a manuális és a különböző kulturális (irodalmi, zenei, képzőművészeti és komplex) tevékenységeket.

A kulturális foglalkozásaink vagy oktató vagy reprodukáló jellegűek. A reprodukáló foglalkozások közé számítom a dramatizálást, a szavalást, irodalmi műsorok összeállítását, a bábozást, a vetélkedőket, folyóiratokból egy-egy cikk ismertetését. Alkotónak nevezem azt a foglalkozást, amelynek keretében a tanulók csoportjuk életét megörökítő csoportalbumot készítenek, krónikát írnak, olvasónaplót szerkesztenek, saját ötletük alapján műsorokat állítanak össze – pl. az óvodások vagy a kisebb osztálycsoportok télapói, karácsonyi köszöntése, ajándékozása alkalmával. Ide sorolnám még a különböző riportok készítését, mely az úttörőcsapat, iskola vagy a napközis csoportok életével, munkájával foglalkozik, alkalmanként pedig kilépve az

iskola kapuin, a település gondjaira, problémáira vagy örömére hívja fel a közösségek figyelmét.

Sokat énekelünk, muzsikálunk, népi-dalos játékokat játszunk, zenét hallgatunk, magnetofon felvételeket készítünk a műsoraink anyagából, közbe-közbe iktatva a gyermekek kedvelt könnyűzenei kívánságait – a mértéktartásra nekünk napközis nevelőknek kell odafigyelnünk.

Ezek a tevékenységek szépen beilleszkednek a zenei nevelésbe.

A képzőművészeti nevelés keretében pedig műalkotásokat ismerünk meg, néha „elemezzük” is őket, vetítünk, tévét nézünk, gyűjteményeket állítunk össze a népművészeti alkotások reprodukcióiból, de – s ez már megint inkább alkotó jellegű tevékenység – formázunk is gyurmából, sókerémiát készítünk, rajzolgatunk, festegetünk, montázsokat és kollázsokat készítünk.

E tevékenységek alapján tervezzük meg – és készítjük el – otthonunk díszítését. Egy-egy jól sikerült munkadarabbal alkalmanként megajándékozunk egy jól dolgozó csoport osztályát, az úttörőcsapatot a csapatotthon díszítésére.

A manuális foglalkozások lehetőségei szinte határtalanok. Jó, ha már az év elején, a tanítás első napjaiban megkérdezzük tanulóinkat, hogy ki mivel szeretne leginkább foglalkozni az év folyamán, és adjunk nekik lehetőséget, hogy kielégítsék ebbeli igényeiket. Ezek a foglalkozások persze nagyon anyagigényesek, mert csak akkor nyílik lehetőség sokféle foglalatosságra, ha a napközi otthonban sokféle megmunkálható anyag található.

E tekintetben nemcsak az iskolából kapok segítséget, hanem a helyi termelőszövetkezetből, a környékbeli, üzemektől, melyeket személyesen az otthon vezetőségének néhány tagjával, vagy levél útján keressük fel, s kérünk segítséget, különböző hulladék anyagot foglalkozásainkhoz.

Azt tapasztalom, hogy ha a gyermek érdekes, neki tetsző munkát, tevékenységet végezhet, akkor esetleges passzivitása csökken.

Hagyjuk, illetve úgy irányítjuk tanulóinkat, hogy olyan tárgyakat készítsenek, amelyekkel később maguk is játszani tudnak, vagy amit valamire fel tudnak használni.

A munkálkodás, barkácsolás, kézimunka véleményem szerint nemcsak időtöltő, kedvtelő foglalkozás, hanem fejleszti a gyermek munkaszeretetét, közösségi érzését, alkotói bátorságát, kezdeményező készségét, fantáziáját.

Bármilyen tartalmasak legyenek is a kulturális és munkafoglalkozásaink, a sétát, a levegőzést a mozgást, a játékot, a sportot nem szabad háttérbe szorítanunk.

Naponta legalább egy-két órát tartózkodjanak növendékeink a szabad levegőn! Rendezhetünk sportjátékokat, versenyeket, mérkőzéseket, ez mind, mind fejleszti őket. Nemcsak testileg, hanem erkölcsiükben is, hiszen a verseny és szabályjátékok közösségteremtő erejük.

Nevelési szempontból a szabad idő az egyik legértékesebb időszaka az iskolai életnek. Nem mindegy, hogy mivel töltik ki, hogyan töltik el idejüket a gyermekek.

Foglalkozásainkat lehetőleg úgy szervezzük meg, hogy azok igazodjanak a csoport életkorához, tudás, neveltségi és igény szintjéhez. Erre különösen akkor ügyeljünk, ha csoportunk több (2–3) osztály, illetve évfolyam tanulóiból tevődik össze.

Ne állítsunk csoportunk elé átgörhathatlan akadályokat, de azt se engedjük, hogy gyermekeink önmagukkal és a csoportérettel szemben igénytelenekké váljanak. Ami a legfőbb: igyekezzünk elérni, hogy ők szervezzék foglalkozásaikat, és ha ez sikerül, akkor a foglalkozások is sikeresek lesznek.